

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tárgyak
a kiadó hivatalhoz (Első magyar egye-
sületi könyvnyomda, 3 korona-utca, 13.
sz. a.) intézendők.
Bérmontetien levelek el nem fo-
gadtatnak.

Előfizetési ár:
egész évre 20 frt. felévre 10 frt. ne-
gyedévre 5 frt.
Belgatási díj: 6-hasábos petit-sor
5 kr., helygdíj mindenbelgatásért 30 kr.
A „nyilt-tér”-ben
4-hasábos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

„FÜGGETLEN LAPOK” következő folyamára.

Február—március 2 óra . . . 3 ft. 40 kr.
Február—apríli 1/4 évre . . . 5 „ —
Február—június 5 óra . . . 8 „ 40 „
A „Függ. Lapok” kiadó-hivatala.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Világi szózat az egyházi szerve- zés körül.

Az „Idők Tanuja” meghozá azon munkálat szövegét, melyet a magyar püspöki kar munkálatának lenni állít, és melyet mi nem ugyan mint ilyet, de minthogy a tény t. i. annak állítólagos hitelessége sehol meg nem cáfoltaték, közönségünkkel, mely általa oly mélyen érdekelve van, mint teljes figyel-
münket követelő okmányt közölni el nem mulasztottuk.

Ennek közzétételét ugyan a P. Hirnök időelőttinek állítja s e nézetet mi is annyira osztjuk, miszerint nem tartózkodtunk annak idejében, a „Századunk” első leleplezésé-
nél minél kirívóbban figyelmeztetni az illetőket, hogy ha mégis van a dologban valami, addig kerültessek ki épen e napokban a provocatív, míg ideje van.

Szavunk s figyelmeztetésünk elhangzott nyomtalanul. Sőt az Idők Tanuja mintha épen arra volt volna bízva, hogy a magyar püspöki kar intenciót az összes kath. köz-
önség előtt a leggyőlételesebb színben állítsa elő, ez okmányt mint végállapotást nyomatta le.

Sőt tartózkodás nélkül kimondja, hogy a magyar püspöki kar egy egyházi octroyt akar a magyar egyházba becsempészni, mid-
dön az apostoli király szentesítését keresi oly munkálathoz, mely azokkal, kiknek számára volna, soha előzőleg nem közöl-
tetett.

Szerencsére a P. Hirnök ez állítma-
nyokat illetékes helyről felhatalmazásból határozottan visszautasítja. Kimondja, hogy e munkálat nem befejezett, ez még lényeges kiegészítést és változásokat nyerend.

És ez annál megnyugtatóbb, minél több hitelessége lehet.

Mindenesetre, midőn az okmány a köz-
önség elébe jutott, köztulajdonná vált, és mi annyival kevésbé menthetjük fel magunkat annyiszor hirdett hivatásunk kötelessége alól, hogy az okmányhoz híven annak minden részleteit elemezzük, mennyivel tisztábban áll előtünk, hogy a fejtegetés tisztét másokra csak azok kárára hagyhat-
nók, kiket az egyház érdekében lényeges módosításoknak megnyerni, mindig komoly feladatunknak tekintettük.

A kath. egyház szervezetének egész kérdése, mint ezt már kifejtettük, tulajdon-
lag politikai természetű, következésképp ki-
válóan politikai szaktudományt követel.

Feladata e szervezésnek, hogy az egy-
háznak most minden kapcsolatot nélkülöző zilált elemeit összefűzze, s egy nagy egészsze-
olvaszsa.

Erre minden elemek öszinte önkénytes csatlakozására van szükség, melyet épen a szervezés korszerű összeállításánál kell esz-
közölni.

Mi gondosan óvakodtunk eddig elrán-
tani a világ szeméi előtt a leplet, mely egy-
házunk benső szakadozottságát elfedi, azon hitben, hogy főpásztoraink előtt minden gyöngéink eléggé ismertek, s kik nem régi-
ben annyi emelkedettséggel és böles tapin-
tattal utat törtek előtünk, mostan erélyes föllépésükkel betakarják azon irt, mely az elemeket választja. A munkálat közzété-
lével.

— azt hittük, pirulva fog hátrálni a gya-
kodó közöny, mely ma még a tömegeket nyügben tartja, s megszegyenülve a két-
kedés felett, örömmel hozandják a kétkedők kettőzöttetett buzgóságuk felajánlását a ha-
bozás fejében egyházunknak oltárára.

Azt hittük, hogy azon főpapi kar utódi,
kik már 1848-ban elismerék, miszerint a katholicismusnak is megvannak kérdései,
melyeket az idő elutasíthatlan hatalommal
tol fel, és az akkor magas lélekkel kijelent
uton tovább viendik a fejlesztés művét.

Azt hittük, hogy főpásztoraink most,
midőn egyházunk nemcsak a politikai külső
fejlemények, de a koreszmék befolyása alatt
félreismertlenül a válság partjához jutott,
midőn mindez nem maradhat az egyház
benső életére sem mely s maradandó benyo-
más nélkül, a helyzet e jelentőségét első
sorban felismerendik.

Azt hittük, hogy midőn az európai kath.
népeknél, a papság benső körében is a re-
formok utáni kiáltás oly hallhatóvá lesz s

többé nem inogorálható, főpásztoraink a
kinálkozó alkalmat az autonomia szerve-
zésében megfogják ragadni arra, hogy kész-
ségüket jelezzék.

Azt reméltük, hogy felismerendik, mi-
szerint a magyar alapság az általános át-
alakulás áramlásáról nem maradhatott érin-
tetlen, s mert nemzeti hivatásának nemcsak
mély érzetével bír, de annak fényes tanusa-
gát adva, nagy áldozatokat is hozott a köz-
zelmultban, tán méltán várja, hogy a dolgok
új rendében egyházi helyzetével összekötött
polgári állása ne feledtessék s az emberiség
fejlődésének általános haladásából ő egyedül
ne rekesztessék ki, mint a közfeledés meg-
vetett tárgya.

Ezer más tekintetek a lávának elborító
hatalmával rohannak gondolatinkra, midőn
a szervezeti kérdés horderejével mérközni
akarunk, de midőn az előtünk heverő mun-
kálat részleteiben keressük a megoldás hód-
ító szellemét, mely sajnálattal látjuk, hogy
az teljesen feledte azon végzetes két évtize-
det, mely a ma és minap közt fekszik, s
nem látszik hinni akarni, hogy a mai szel-
lemáramlás sokkal vesélyeseb, mint az
1848-ki forradalom özőne.

Mi kötelességünkhez híven megkisér-
tendjük a részletes elemzést, s elmondand-
jok igénytelen de független nézeteinket az
előtünk fekvő munkálat felől, melyet eredett
legyen bárkitől úgy veszünk egyszerűn,
mint formulázott javaslatot, de melyről, ha
a világnak átadatott, a sajtó csak az ügy
nagy kárával hallgathatna.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Külgügyeink.

Ausriávali kapcsolatunk negyedfél szá-
zados történelmében most jutottunk azon
ponthoz, melyben a törvényhozásnak vö-
röskönyv alakjában alkalom nyujta-
tik a közös kormány külgügyi eljárását meg-
bíralni.

A gondviselés tán férfiasan kiállott szen-
vedéseinkért többnemű kárpótlást nyujtott
a mult évben, s ezek közt nem a legese-
kélyebb horderejű az, hogy hazánkat több
szálakon hozta a külfölddel szorosabb érin-
kezésbe.

Magyarország anyagi gazdagsága, mely
hivatva van a többi államok terményszük-
ségeit biztosan pótolni, mérhetlen fontos-
ságu tapasztalat, melyet a mult év szeren-
csés véletlene nyujtott.

Nines év, hol egyik, másik nagy állam-
ban hiány ne támadna az élelmi cikkek
körüli, s mind egykor Sicilia, később Egy-
ptom, most a közelfekvő magyar föld mint
Európa éléskamarája fontos szerepre emel-
kedett egyszerre.

S mindez épen azon évben történik, mi-
dön politikai átalakulásuk is bevezeti a
magyarságot az európai népek közössé-
gébe s egy oly nagyhatalom elhatározásaira
enged egyenjogu befolyást, melynek külpo-
litikájára nehezedik az európai egyensuly,
s melyet az európai ügyek legkisebb ingása
azonnal közvetlenül érint.

E jogosultság természetesen nemzetünk-
nek oly láthatárt nyit, mely nem táruult fel
előtte még soha, de nem is tekinthetjük többé
a világ ügyeit a közmondással vált szólásmód
szerint: a meg y e h á z a b l a k á b ó l, Bor-
sod nem maradhat a világ kellő közepe, s
nem maradhat pannonia számunkra sem ki-
zárólag a nagy világ, mely körül minden
forog.

Nem lehet azért szabadkozunk azon kö-
telességtől, hogy a külföld viszonyait, az
európai viszonyok alakulását közelebről
tanulmányozzuk, azzal koronkiut tüzetesen
foglalkozunk, mert vívmányaink súlypontja
alighanem ott rejlik, hogy a politikai fejlő-
dés azon irányára is közvetlenül befolya-
tunk, mely a hatalmas koczkat kezeli a nem-
zetek sorsa felett, catastrofaikat hárit, vagy
hoz a népek nyakára.

A külpolitikát érteni, annak helyes irá-
nyát felismerni, épen nem nehéz feladat.
Helyes felfogása az európai viszonyoknak,
józan ösztöne saját érdekeinknek elég arra,
hogy eligazodjunk. A helyes külpolitikai
iránynak ügyes és eredményes kezelése az
— nagy mesterség.

Ez nem a mi gondunk. Mi csak eredmé-
nyekből kell, hogy az eljárás helyességét
megítéljük. Ennek eszköze a v ö r ö s k ö n y v,
t. i. gyűjteménye azon okmányoknak, me-
lyekben külgügyminiszterünk tevékezési fog-
laltatnak az európai felmerülő ügyek felett,
s hol a külgügyminiszter kifejti azon néze-
teket, melyek ez vagy más kérdés iránt az
állam s kormányac, megjeleli az álláspontot,
melyet esetleg elfoglalni fogna.

Minthogy a külgügyek alakulásától függ
leginkább a béke vagy háboru sorsa, ez
pedig közvetlenül hat hazánk minden viszo-
nyaira, de végekép válság eseteiben az esz-
közöket mindig az ország adja s annak
eldöntése törvényhozásunk elé tartozik, nem
lehet, hogy az európai fejlődés folyamatában
idegenek maradjunk.

Részemről azt mondó vagyok, hogy nekünk
nem szabad hátramaradni semmiben,
s legkevésbé a férfias erőfeszítések terén. Volt idő,
és lesz megint, midőn magunkat szittya elődeink
méltó ivadékaik gyanánt kelle és kell újra a világ
előtt bemutatnunk.

Kevesen lehetnek határjelölők: egy Kisfal-
ludy, egy Vörösmarty, egy Petőfi, meg-
annyi időszakot képviselő nevek; sokat tett, a ki a
mérftöldet, s elég szerencsés, a ki az eredik vagy
századik lépést van hivatva örök időkre megje-
lölni. **Béreczy Károly** neve egy ily emlékkőre
van vésvé azon vagy országunk szélén, melyen
nemzetünk művelődésével lépést tartva halad,
mint hiszszük, előbbre mindig, 1860 ban gazdagitá
nyelvünket az e nemben első „Vadász utas zótá-
r”-al, 1863-ban a „Vadász rajzok”-at, s
1865-ben a „Magyar ménes könyv”-et adá ki.

A nemzeti casinónak, melyből Széche-
nyi óta, ne tagadjuk, oly sok szép és jó áradott ki,
valamint a pesti lovaregyletnek is, számos éveken
át titkára és egyik legkedveltebb tagja volt. Álta-
lános is volt a megdöbbenés, midőn m. évi decz.
11-én bekövetkezett halála híret vettük: osztatlan
a részvét, mely sirjág kísérté. Gr. Keglevich
Béla mind saját szive nemes ösztönéből, mind báró
Wenckheim Béla és több tagtársak megbízásából,
ugyanesak a „Vadász-és Versenylap”-ban (35. sz.)
meleg bucsu szöveget küldte utána, egyiránt meg-
tisztelót az elhunytára és az emlékezőre nézve. Ki
volt abban emelve, hogy **Béreczy** a politikai párt-
küldelemben kiválóbb részt ugyan nem vett, de
a legforróbb, legönzéstelenebb honzeretettől volt
át meg áthatva, s egyiránt birta minden part leg-
jobbainak becsületét.

Tölem pedig, dicsőült pályatárs! vedd jó né-
ven e kis repkényagát, melyet kezemben tarték,
midőn életutadon végig pillantva, gyarló léptekkel
kerestem fel nyomdokidat; vedd mosolygra e kis
görgöngyöt, melyet még laza sirdombodra gyászolva
teszek le.

Könyvit legyen felelet a föld!

TÁRCZA.

EMLÉKBESZÉD BÉRCZY KÁROLY

felelt.
II.

Béreczy Károly — így szólnak az adatok —
született márt. 2-án, 1821-ben, Balassa Gyarmaton;
szülei: Béreczy János Nógrádmegye főorvosa, és
Molnár Julia voltak. Tanulmányait a helybeli plé-
bános és böles atya vezetése alatt kezdé, aztán
Vácra, s később Pesten folytatá, hol már jogász
korában verseket és beszéleket írt, melyek nem-
lyike Garay „Regelő”-jében és Frankenburg „Elet-
képei”-ben megjelenvén, általunk, s főleg sikertült
műfordításai által, mely nemben később annyira
remekelt, mind a közönség, mind a műértők figyel-
met csakhamar magára vonta. Az akkori m. kir.
helytartótanácsnál 3 évig szolgálván, 1847-ben gr.
Széchenyi István mellé került, a kinek igen ked-
velt embere lön. Ugyanesak hozzá, az 1848-diki
emlékezetes országgyűlés alatt, télviz idején kell-
vén felutaznia, ezen utban vesélyes meghűlés kö-
vetkezéteben vetette meg alapját későbbi betegsé-
gének, mely közhasznu tevékenységére mindig zsi-
basztólag hatott, s utóbb gyógyíthatatlanná lett.

Főnökével is már csak akkor találkozhott, midőn
ennek szive a honfi bánat sulya alatt meg volt
törve. A forradalom után, a szenvedés, a esűggedés
szomorú napjaiban, ő azon jeleink egyike volt,
az kik a nemzet jövője felett kétségbe nem esve, az
egyetlen kinséset, melyet még a miénknek nevez-
tettünk, nemzeti irodalmunkat, mint szent Vesta-
tűzet, siettek ápolni, s ez oltár körül, melyhez fel-
támadásunk reménye volt kötve, törhetetlen hűség-
és kitartással csoportosultak. **F r i v a l d s k y**
nőil derék természetudósunk, **F r i v a l d s k y**
Imre leányát, **A n n á t**, a ki életének támasza,
vigasztalója, őrangyala volt, s a családi élet sze-

lid, örökké melegítő, s oly sokért, ha nem minden-
ért, bőven kárpótló boldogságot izletté meg vele.

Ugyanesak 1851-től kezdve négy évig a „Pesti
Napló” dolgozó-társa volt, s kiadta már közked-
veségű beszélei első két kötetét „Ábránd és
való” ezim alatt 1852-ben, melyet két év múlva
még tartalmaz három kötet, „Világ folyása”
ezim alatt követtet. Ugyanez évben (1854) lön a
„Politikai újdonságok” főmunkatársa s
egyik első megalapítója. A magyar Akademia
és a Kisfaludy-társaság tagja közé választva-
tatván, ott a „Humoroll”-t értekezésével, itt Pus-
kin bírs. „A nyeglin”-t mesteri fordításával fog-
lalá el székét, mely utóbbi műfordítását, szépiro-
dalmunk egyik remekét, a Bodenádtól szembe-
ragzi büszkeséggel mutathatjuk fel. Méltónak tartá
az éjszaki irodalom e drága gyöngyét eredeti kut-
fejnél keresni fel; ennek kedvéért megtanult
oroszul: s a siker teljesen igazolá e fáradságot. E
fordítást olvasva, merőben feledjük, hogy az for-
dítás: eredeti mű gyanánt élvezhetjük. Míg versei-
nek bájos csengése és könnyű röpte **Himfyre**
s a **Regék-re** emlékeztet, addig az egészét át-
lélegő szellem s a kiéjezések szintoly feszelen,
mint jellemző volta, nekem, a ki oroszul nem tu-
dok, épen úgy, mint egy művészi kéz alól kikerült
arezkép, láttatlanul is kezeskedik arról, hogy az
eredetijéhez csak hasonló lehet, s hogy ez csak
ugyanazt és ugyanoly módon mondhatja el, mint
a fordító nekem tolmácsolja.

Beszélcycit, melyek legjobbakát, a „Gyógyult
seb”-et, már volt alkalmam említeni, az érzület
ama bizonyos szilárdsága, s az irály ama szab-
tossága és tömörsége különbözteti meg, mely nem-
ben, ha nem csalódom, köztünk b. Kemény Zsig-
mond vitte tökélyre, s melynek egyik sajtásága
az, hogy idegen nyelvre fordítva, majdnem meg-
élvezhetőbb, mint eredetiben. Szükséges mérséklője
ez ama vele együtt felkapott laza és pongyola ir-
modornak, mely kaczer hölgyként játszik érzel-
melkkel, s a genialis „nonchalance” segélyezé-
sében tuloz, épen akkor, midőn ama holdkörös,
keresett és affektált modort, vagyis inkább mo-
rosságot akarja, még pedig teljes joggal, ellensu-

lyozni, mely viszont a másik hibás szélsőséget be-
leesett.

A ki **Béreczyt** mint műitészit ismerte, egy
okkal többet lelt, hogy megbecsülje. Magas művel-
ségénél s a külföldi, főleg angol, francia és német
irodalmakbani jártasságánál fogva itéletét, taná-
csát folyvást igénybe vették az akademia, a Kis-
faludy-társaság s a nemzeti színház, s ő a critica
fegyverét, melynek hivatása nem ölni, hanem élet-
tet adni, szigoru lelkiismeretességgel kezelé. A
critica azon, nálunk egy idő óta uralkodó alantí
nemét, mely hajtavadászatot tart a hibákra, csak-
hogy minél több elejtett bármiféle vadat mutat-
hasson fel a közönség előtt, e minden tanulmány
és készütség nélküli itészetet, mely egész elmés-
ségét abban meríti ki, s legfőbb gyönyörét abban
leli, ha az író a maga módja szerint csúfá tetheti:
mondanom sem kell, hogy **Béreczy** mennyire meg-
veté. Ő csak felvilágosítani, utbaigazítani, szóval:
e téren is használni akart, s a hibát, melyet
éles szeme nyomban észrevett, nem kárörömmel,
de szeretettel mutatta ki: mert szeretettel tudott
ügyet és embert felkarolni. A Shakespeare
fordítók tanium lehetnek.

Hosszra nyultott ez érdemlajstrom; pedig az
elhunytunk még egyik legsajátságosabb, legjellem-
zőbb oldalát, ha nem legfőbb, de legkizárólag-
sabb érdemét kell kiemelnem. Ő volt — ki nem
tudja azt? — a magyar sportnyelv és iro-
dalom megeremtője. 1857-ben a „Vadász-és
verseny lap” szerkesztésére vállalkozván, iro-
dalmunk egy nevezetes hégazat első töltötte be. S
ha tán volna még ma is köztünk, ki ebben nagy
érdemet nem ad, ki nemzeti életünk ez oldalának
fontosságát félreismerve, az egész sportot unatkozó
előkelők haszontalan kedv és időtöltésnek nézné:
azt, ha már az életet ignorálja, először Széchenyi-
nek, a nagy államférfiúnak a „Lóversenyről” m g
1838-ban írt könyvére, aztán pedig a tudomány és
költészet emberének, báró **Eötvös József**nek, ugyan-
esak **Béreczy „Vadász-és Verseny lap”-ja**
első számában megjelent gyönyörű bevezetésére
kell utalnom.

Függ. Lap^a pro-
szhangozva hir-
ismus nem ellen-
tko.
akkor tanultunk
akátarsa volt. —
y ur! hogy éret-
nk. — A „Függ.
nhoz híven: sza-
ggetlen. — S az
ében ez: „bot-
hez hű s szavát
zhet Lonkay ur!
papság Lonkay
lylyel iránta vi-
melylyel kimu-
a „Függ. Lap.”
n, hogy a fiatal
szinte tud lenni,
k és érdeküket
ne fölöttünk
terepben lép föl.
enek.
melyekből bizo-
„a” szerkesztője
magát.
ly fájdalmas és
n” és érdekében
ése ne teljesed-
nak tartom azt,
ró, mint azt, ki
nkay ur fatalis
k előfizetői és
k lennének ke-
pmutató árná-
gyei áldozár.
késztő:
TÁLY.
Adva Tartva
85.75 86.52
117.— 117.50
98.— 98.50
91.— 91.50
83.50 83.75
— —
91.25 94.75
— —
80.— 80.50
81.60 82.—
94.— 95.—
— —
99.30 100.60
119.— 119.25
47.30 47.35
5.70 5.72—
9.51 9.52—
1.75 1.76—
117.— 117.25

E hivatás gondjaival meg kell barát-
koznunk.

Ajánljuk mi ezért olvasóink figyelmébe
a vörös könyv kivonatosa közle-
ményeit s igérjük, hogy fejtegetéseinkben
ezen túl figyelmüket azon tájak felé is
igénybe veendjük.

Legyen elég mostanra örömmel jelezni,
miserint Ausztria s Magyarország külügyi
politikája b. Beust kezében vezetve, a mint
az új viszonyoknak megfelelő változott
alakját határozott színelésben tünteti elő,
ugy a kitűzött helyes irányokbani működés
teljesen megnyugtató hatást gyakorolt
reánk is. Részletezéseket adunk más alkal-
lommal.

Közgazdasági Statistika.

Az ausztriai nemzeti bank havi kimutatása
1865. január hóról.

Activa:	
érezkéslet	110,080,505 forint
érezben fizetendő váltók	38,883,434 "
Bécsben leszámított értékpapír	41,315,427 "
A főköknál	24,461,293 "
Bécsben kéziraltóra nyújtott kölcsön	18,231,400 "
A főköknél kéziraltóra nyuj- tott kölcsön	6,142,800 "
Allampénzjegyek	2,385,011 "
A bankprivilegium tartama alatt az államnak nyuj- tott kölcsön	80,000,000 "
Jelzálogi kölcsön	68,760,956 "
A tartalékalap értékpapirjai 1867. decz. 31. árfolyam szerint	14,168,869 "
A nyugdíjalap értékpapirjai	1,407,339 "
A es. k. galicziai Károly La- jos pálya kötelevényei	5,539,380 "
Az 1864. es. kir. adó-kölcsön kötelevényei	612,480 "
Épületek Bécsben, Pesten és Triestben, valamint az ősz- szes fundus instructus	3,519,606 "
A folyó számlák soldija	10,597,033 "
Összesen	426,105,538
Passiva:	
a bankalap	110,250,000 ft
a tartalékalap	14,168,905 "
a bankjegy forgalom	238,624,110 "
bevallandó bankutalványok	1,322,490 "
giro	66,520 "
fel nem vett osztalékok	877,571 "
forgalomban levő záloglevelek	59,172,685 "
fel nem vett záloglevél kamatok	215,440 "
nyugdíj alap	1,407,815 "
Összesen:	426,105,538 ft

Az istriai ország utat k. Istriában a
„Provincia“ szerint 85-4 osztrák mérföldnyi ter-
ület mellett 162 országot van, melynek hossza
727,191 bécsi öl; ez utak közül a kinestári utakra
esik 177,470 bécsi öl, kerületi utakra 300,592 öl,
közszégi utakra 249,129 öl.

A „Triester Zeitung“ szerint az olasz ha-
jódobban 16 kész és 6 épülőfélben levő pán-
célhajó van és pedig a redi Portugallo 800 lóerő-
vel, 36 ágyúval; — a Roma 900 lóerővel 36 ágyú-
val; — a Venezia 900 lóerővel 36 ágyúval; —
Regina-Maria Pia 700 l. 26 á. San-Martino 700 l.
26 á., Principe-Cardigano 600 l. 22 á., Messina
600 l. 22 á., Conte-Verde 600 l. 22 á., Tervibile 400
l. 20 á., Formidabile 400 l. 20 á., Voragine 150 l.
12 á., Guerriera 150 l. 12 á., Affondatore 700 l.
2 á., Varese 300 l. 4 á., az építés alatt levő két
páncezélhajó mindegyike 900 lóerő és 25 ágyúra
készül, a 4 páncezélzott ágyúszád 70, 70 ló erő-
s és 2, 2 ágyúval. Így tehát e 22 páncezélhajó 13,900
lóerő és 382 ágyúval rendelkezik; holott az ausz-
triai tengeri haderejénél csak 8 páncezélhajó
5550 lóerő és 84 ágyúval bír; és pedig a 8 pán-
célhajó következő: Lissa 1000 l. 11 á., Ferdinand
Max 800 l. 14. a. Habsburg 800 l. 14. a., Don Juan
d'Austria 650 l. 12 a., Miksa császár 650 l. 12 á.,
Prinz Eugen 650 l. 12 á., a Sárkány 500 l. 10 á.,
a Salamander 500 l. 10 á. Az utolsó 5 páncezélhajó
telephajó. — E tengeri páncezélhajókhoz járul 25
propeller fahajó és pedig a sorhajó Császár 800 l.
92 á., fregatta Novara 500 l. 51 á., Schwarzenberg
300 l. 31 á., Adria 300 l. 31 á., Donau 300 l. 31 á.,
Radetzky 300 l. 31 á., és következő korvettek:
Dandolo 230 l. 21 á., Frigyes 230 l. 22 á., Helgo-
land 400 l. 6 á.; — továbbá 7 ágyúszád és pedig
Velebich, Dalmat, Hum, Reka, a kitudó, a gát, a
főka egyenkint 230 l. és 4 á., — 3 harmadrangú
hajónaszád: Santeo, zerge, tücsök egyenkint 90 l.
és 4 á., — három esavarthooner: Kerku, Varanta,
Möve; végre három hosszú lagunae ágyúszád. —
Ehhez járul 14 kerekés gőzhajó és 16 vitorláshajó,
mely utóbbiak azonban a mostani viszonyok közt
tengeri háborúban már nem igen alkalmazhatók.

Az árukereskedelmi üzlet mily nagy-
szerű az egyesült amerikai államokban, kitűnik
azon adókból, mely a nevezetesebb városokban a

mult 1867-ki év alatti fizetett, s mely a new-yorki
a Handelszeitung szerint következő

Newyorkban	1,976,665,000 dollár
Philadelphában	616,697,000 "
Bostonban	646,407,000 "
Baltimore	307,076,000 "
New Orleans	367,591,000 "
St. Louis	234,891,000 "
Cincinnati	180,753,000 "
Chicago	174,245,000 "
San Francisco	161,225,000 "
Providence	78,904,000 "
Pittsburgban	76,240,000 "
Louisvilleben	72,949,000 "
Brooklynben	61,448,000 "
Millvankee	58,165,000 "
Cleveland	56,117,000 "
Mobile	54,291,000 "
Buffalo	51,783,000 "
Detroit	50,471,000 "
Charleston	36,574,000 "
Newyork	34,396,000 "

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

A vörös könyv.

III. Keleti ügyek.

Alig állott helyre a béke Európa központjában,
midőn a kandiai lázadás a hatalmasságok
figyelmét, a Kelet politikai helyzetéből származó
veszélyekre irányozta.

A krétai felkelés nyíltan bevallott célja, e
szigetnek a görög királysággal leendő egyesítése
volt. Görögország rokonszenve e célzatot elsőse-
gíté, és György király kormánya alig vala képes
azon határok között maradni, melyeket egy nem
hadviselő államnak túllépni nem szabad.

A török udvar, midőn kandiai uralmánál
épségben tartásáért fegyverhez nyulni kényszerült,
egyszerűsödött területének egyéb pontjain is nyug-
talanító eshetőségekkel állott szemben.

A törökországi jelenségek fenyegető alakot
öltöttek, s nemcsak a porta ellentámasztási képessége,
de az európai hatalmasságok által a keleti kér-
désre nézve közérdeklő elvállalt nemzetközi
kötelezettségek érvénye és értéke is azon jelensé-
gektől várta bebizonyítását.

Az Oszmán-birodalom függetlenségének és ép-
ségének alapelve, mely az európai béke általáno-
san elismert szükségében, valamint a politikai
egyensúly érdekében gyökerezik, az 1856. évi
mart. 30-án kelt párisi szerződés értelmében Ausz-
tria-, Francia-, Angol-, Porosz-, Oroszország és
Sardinia által ünnepélyesen elismert.

Az említett hatalmasságok ez alapelv tiszte-
letben tartását közös jótállással biztosították, s Tör-
ökország területi épségének bármely veszélyezte-
tését közös érdekű tárgynak nyilvánították.

Az érintett szerződés IX. cikkében részvétet
tanúsították a keleti keresztény népek sorsá-
nak javítását iránt; de egyszerűsödött azt is elismer-
ték, hogy nincs joguk a szultánok saját általvalói
irányábani viszonylataiba, vagy birodalmának bel-
igazgatásába elegendni. E pontokra nézve a hatal-
masságok egész azonos vonalon állottak, de más
tekintetben állásuk az 1856. évi tárgyalások által
némi részben még is módosult. Mig a párisi szerző-
dés XIII. és XIV. cikkéi Oroszország tengeri ha-
talmát a fekete tengeren némileg korlátozták, Ausz-
tria-, Francia- és Angolország 1856. évi április 15-én
külön szerződést kötöttek, melyben magukat a
békeegyezmény szabványainak megszegése esetén
teljes beavatkozásra különösen is kötelezték.

A fővonalaihoz inem változott helyzetben
érdeket szomszédos Ausztriának a következő
szempontok szolgáltattak vezérloval.

Az elvállalt népjogi kötelezettségek, a szultán
kormány iránti jó viszonylatok, a békét veszélyez-
tető horderejű nagy bonyodalmak megelőzésének
kötelme: mindezen indokok ő Felsége kormá-
nyának határozott tilalmul szolgálnak arra nézve,
hogy a kandiai lázadást akár anyagi, akár erköl-
csi segítyezésben részesítse. Felhatalmazta egyé-
birant a es. k. hajócsapat parancsnokát, miszerint a
krétai menekülteknek Görögországba való átszáll-
tatásánál — a meddig az emberiségi eszelekvénynek
volt tekinthető — szintén közreműködjék.

Másrészt a es. kir. kormány a hatalmasságok
által elvállalt azon kötelezettségeknek, hogy a porta
belügyeire nem elegendnek, oly feltétlen értelmet
nem tulajdoníthatott, mintha ez által arról is le-
mondottak volna, hogy az ottoman kormány és a
törökországi keresztény népek közötti viszonyok
alakulása iránt nagy érdeklődéssel viseltesse.
Ha ezen érdeklődés bár mely európai hatalmas-
ság álláspontjából is igazoltnak tekintendő, akkor
annak érvényét Ausztriára nézve még inkább fo-
kozta azon könnyen megfogható részvét, melylyel
ő Felségének Törökország szomszédóságában fekvő
országai a szultán keresztény alattvalói iránt vi-
seltetnek, s mely bizonyos mérvben becsületbeli
kötelezettségül tüntet fel azt, hogy a rokonfajú
népek abbéli igényeik jogszerű kielégítésében, mi-
szerint erkölcsi és anyagi jótétüket az európai mű-
veltséget követő irányban tovább fejleszthessék,
nem gátoltassanak. Ha a határainkon túl élő test-
véreink oly kívánalmakat táplálnak, melyeknek
valósítása a porta valódi hatalmának eszközté-
sége nélkül megnyugtatósokra szolgálhat, Ferencz Józ-
sef császár és király kormánya ezen kívánalmak
barátságos pártolását, a porta függetlenségének
teljes tiszteletben tartása mellett, magától el nem
utasíthatja. És a mint el kell ismerni azt, hogy a
Szultán és tanácsadói komolyan és őszintén töre-
kednek kormányzati kötelemeiket büszsén és jó
akarattal teljesíteni: ugy az európai hatalmassá-
gok tanácsaiban kettős előnyt lehet felismerni,
mennyiben e tanácsok egyrészt a porta átalakulási
törekvéseinek hathatós erkölcsi támaszul szolgál-

nak, s másrészt az Európa emlékeiben élő kereszt-
ény népeket az őnségely minden eszelekvényétől
visszatartoztatják.

Igy ő Felsége kormánya a montenegrói hegy-
vidék sorsa iránti élnék részvétét azon hathatós
közreműdése által tanúsította, melyet a konstan-
tinápoli es. kir. követségnek a Miklós fejedelem
és a török udvar között támadt villongások elinté-
zésénél érvényesíteni alkalma volt.

Hasonló irányban s más hatalmasságokkal
együttműködve sikeresen működött ő Felsége kormá-
nya a török őrségnek a szerbiai várakból való
kivonulása érdekében is, sőt erre nézve határozó
lendületet adott.

Azon fontos cél elérése továbbá, hogy az Ot-
toman birodalom belátalakulása azon mérhetően ne-
hézségek felkeltése nélkül mozdíttassék elő, melye-
ket a „keleti kérdés“ fogalma tartalmaz, ő Felsége
kormánya előtt lényegileg attól látszott feltétele-
zettnek, hogy az összes európai nagyhatalmas-
ságok által egyértelműleg és azonos határozottság-
gal tartassék szem előtt s az egyes államok külön-
vált érdekei által meg ne hiúsíttassék.

E részben a es. kir. kormány, minden elfo-
glás nélkül tekintve a tényállást, a béke sikeresebb
biztosítékát vélte abban szemlélhetni, ha az orosz
császári udvar állása Törökország irányában, a
fentérintett korlátoló, s mégis többé-kevésbé látsza-
tos határozatok alól feloldatnék, s ekként a többi
hatalmasságok állásához közelebb hozhatnék. E
terhes feltételektől menten, Oroszország saját po-
litikáját, Európa közös érdekével, mely a török
birodalom épségének fenntartását követeli, annál
könnyebben és teljesebben tartható összhangzás-
ban. Hogy végre a hatalmasságok különválása
lehetőleg megelőztesék, s azon ingadozások és
egyenlenségek is kikerültesse, melyek annyi
cabinet külön felfogásából és egyéni befolyásából
még elvi egyetértés mellett is keletkeznek: cél-
szerűnek látszott az, hogy a keleti eseményekkel
szemben az európai hatalmasságok megállapodá-
sára nézve egy érintkezési központ létezzék.

E nézetek legelőször az 1867-ik év kezdetén
a francia császári kormányhoz intézett bizalmas
közlésben nyertek megfelelő kifejezést.

(Folyt. köv.)

Levelések.

Pozsony, febr.

Beköszöntök újra, mintán huzamos hallgatásra
kényszerített a körülmények sulya s saját haj-
lamom.

Mit is mondhattam volna önöknek épületet?
felmutatni a jövőt, melyet önöknek ép úgy kelle-
látni, mint láthatta mindenki, ki az immúnes
fejlemények elől nem zárta be szemét, felesleg
munka volt volna.

Önök sem kerülhették ki fátumukat.
A válság e folyóján át kell hatolni, vagy a
parton elmaradni s békére szállni a magány
csendébe.

Önök láthaták, mint én eleve megjövendő-
tem, hogy el kell előbb vagy később jutniok a
Rubiconhoz s e vonalnál dől el lapjuk jövője.

Meghiszem, hogy önök bírnak ép oly resigna-
cióval, mint bátorsággal a haladásban. Felteszem
önökről, hogy ép oly készek elhagyni, ha kell, a
hálátlan tét, a mily nemes buzgalommal léptek a
küzdőmokra. Oly könnyen teszik le a tollat, mily
könnyen felvették s könnyen forgatták.

Önök elég ügyesek voltak gondoskodni arról,
hogy ne létezzék önökre nézve megaláztatás, bár-
mit tegyenek. Nagy ügyet nemesen képviseltek, s
ellenségük sem valóhatja joggal kaczerkodásról
sem fel, sem lefelé. Az eszmék becses özetét hozták
forgalomba, emelték a helyes ismeretek, a józan
felfogások összegét, egyház, tanügy és politika
terén annyi mindent világítottak meg, hogy feltű-
nőstük szerencse, letűnésük nem volna nyom-
talan.

Sőt azt hiszem, melyebb nyomokat ástak,
hogyszem letűnésük az ügyre nézve megengedhető
legyen.

S itt bevallom, nem keveset tünődöm.
Bárki mit mond, ne higgyék önök, hogy főpap-
jaink érzelte solidaris, legkevésbé higgyék pedig,
hogy makacs természetűek. Vegyék a közleményt
fűhlernek, s bánjanak el akkint vele. Önök
első föllépése mindenestre kielégített engemet, és
reméllem másokat is.

De mindez nem menti meg önöket a válság
következőseitől.

A mit e napokban látnak, azaz egyházban
három külön árnyolatról vonja el a leplet.

A főpapság képviselete — ez elmagyarázhatlan
— megoszlik a P. Hirnök és Idők Tanuja
közt. E két lapban két nézet magva rejlik. Ez ma-
gában a püspöki karban a nézetek eltéréseit gya-
nitatja.

Önök állást foglaltak e nézetektől különvált,
de hirdetett programjukhoz következetest. Ez
állás a történetek után olyan, mely a clerus mag-
sabb régióiban esekély számu csatlakozást igér.
Nem értem, hogy kevesbiti ez önök olvasóit, de
nem lesznek eszméiknek emberei.

Öök olvasóinak zöme az alapság volt. Önök
is, azok is most jutottak a válság pontjához. Az
alapságnak nem lehet tovább habozni, miután a
kérdés mai stadiumán határozott színben válnak
szét a lapok, választania kell, és akar, nem akar
szint vallania. A reális autonomia s egyházi reform
barátai nem tarthatják közegüknek az Idők Ta-
nuját, de a papi hatalom és hierarchiai szigor
emberei sem önök lapját.

Tudják-e önök én mitől tartok?

Attól, mi annyiszor megtörtént már, hogy az
Idők Tanuja, ha így folytatja, nem az önök
malmára hajtja a vizet, hanem azon malomra, nem
vetett horgonyt az 1848-ki püspöki folyamban, de
1848 ezim alatt neki bocsátotta malmát a legro-
hamosabb áramlás sodortatásának. Ez esetben ki
lesz felelős? Önök bizonyára nem.

LAPSZEMLE.

Szemlének mai beszélgetését a Századunk
egyházi ügyei kezelőjének szánjuk, mivel néhány
szót akarunk épen egyházi ügyeink kezelésére
nézve váltani.

Mi mai időben nem ismerünk kényes ügyet,
melyhez szólni ne lehetne, sőt ne kellene is, minden
kényességet a modorban találjuk. Annak pedig ha-
tározott ellenei vagyunk, hogy nyilvános eszele-
ményeknél az intenciók gyűlöletes oldala állí-
tassék előtérbe s zsakmányoltassék ki.

Az átalakulások korszaka a nélkül is elége
impraegnálva van az emberi szenvedélyek salakos
részeivel. Ezt gyarapítani, nem lehet a Száza-
dunk törekvése.

A tények ma a praetendált püspöki munkát
körül így állnak:

Lonkay elég szerencsétlenül közölt bizo-
nyos munkálati szöveget, melyet ő „püspöki mun-
kálat“nak hirdet, s mint olyat, saját szerencsétlen
felfogása szerint bemutatva, kinyomatott.

A Századunk maga az előtti számában el-
beszéli, s így himnie kell, miszerint Török János
felsietett Esztergomba a hgrimáshoz s mindjárt
másnap megjelent legilletékesebb hely-
ről a P. Hirnökben egy helyreigazítás, mely
szerint határozottan tagadtatik:

Hogy ezen munkálat alkál ő Felségének, akár
a kormánynak helybenhagyás vagy megerősítés
alá felterjesztett volna.

Hogy ezen munkálat bevezett volna, sőt le-
nyeges változások és kiegészítések tétetnek ki-
látásba.

Ha tehát, mint maga a Századunk hiszi,
erre a P. Hirnök a hprimástól nyert felhatal-
mazást, akkor nem lehet a tulajdonjogot, sem
annak következményeit arra ruházni, ki azt ma-
gától határozottan elutasítja.

Mi ezen álláspontot nemcsak acceptáljuk, de
igen szívesen is tesszük az egyház s azon főpapság
érdekeiben, kiket különvalva tekinteni nem akar-
nánk.

Mi érdemül röjuk fel Török Jánosnak
azon felfogást, hogy ő a Lonkay idő előtti dob-
raütésében veszélyt látva, annak ezafelől illeté-
kes helyen gondoskodott s a főpapságról oly in-
tenció gyűlöletességet elhárította, mely ellen, amel-
lett, hogy a dolgot csak ronthatta volna, alig le-
hetett volna a praecupált diffidentia védelmére
szót emelni.

E fellépések megerősíteni látszanak azon, az
érdeket körökben keringő hírek, hogy a leany-
matott munkálat inkább csak terv, mely habár
bizonyos főpapi körökben nem idegen, de nem le-
het a magyar püspöki kar állapodása, s ez anyi-
val kevésbé, mert az esetben a helyreigazítás sem
ily gyors, sem ily határozott nem lehetett volna.

Ezt a Századunknak is acceptálnia kell.
De be sem látjuk a Századunk szertelen aggo-
dalmainak indokait. Nem érezi-e a Századunk,
hogy a félelem nagy lealáztatás volna a magyar
katolikus nagy közönség értelmére s belátására
nézve.

A mi aggodalmunk eleitől fogva nem az volt,
hogy valamiképp oly szervezet fog létrejönni, mely
az egyház valóságos függetlenségét veszélyezteté,
hanem aggodalmunk az volt, hogy az idegenkedés,
a gyanakodás az első lépések tévesztései ál-
tal fokozódik, s oly ellentétes állást idéz fel az
egyház kebelében, hogy feltámadván a kölcsönös
föltékenység, magunk közt bomlunk meg s egy
harmadik veszi át a szervezés tisztét, s az idővel
valamint a korszellemmel helyes megalkadás he-
lyett a felzaklatott erők túlmennek azon korláto-
kon, melyen belül fekszik az egyetértés és béke
malasztja.

De mivel épen erős hittel vagyunk a magyar
katolikus közönség belátása iránt, mivel ismer-
jük a magyar alapság szellemét s a világiak ér-
zületét, kerjük a Századunkat, bánjék el a kér-
dással tárgyilagoss komolysággal, s fogjon velünk
kezet a túlbuzgóság mérséklésében, mert mi mond-
hatjuk leginkább, hogy a katlan eléggé forr, s va-
lójában nincs szükség, hogy több gyúanyagot ves-
tünk alája, inkább nyissunk fel e helyett a sze-
lenzét.

HATÓSÁGI ÉLETLÜNK.

Arad megye f. hó 3-án tartott megyei
kisgyűlés menetét akarjuk e sorokban közlé-
teni.

Elnök Nagy Sándor megnyitván a kis

gyűlést, mindene-
ért nem tartatott
volt az ünnep, ha
tani. Várattott az
2-án felterjesztet-
nagygyűlés meg-
sem volt.

Legelőször
rendelet jan. 16-
tartását sürgeti
A telekkönyv
Tudomásul
teri intézvény, m
országos téboly
megyei és község
ben helyezendők
Egy helygü
az urbéri bírtok
désék, jelesen a
A szolgabír
Decz. 31-én
rium, hogy az el
csak kár van, át
a megyét ily he
gyében, vagy az
Rövid taná
nak, hogy elnö
hogy a költség
résztveendnek.

A dunagöz
volt gőzhajózás
Aradig a Maros
ban a hajómaln
egressi, makó
desi miniszteri
ez akadályok
mely magá
lati megbízotta
miniszteriumh
A malmok
A mi a kompo
ilyenek vannah
hajózást akadá
egy van Pécsk
tas értelmében
megbizatni szá
mal egyetérte

Felolvast
köz munkáról.
ismerik.
A felolvas
közgyűlés elő
már fel kell ki
nyes. Megjegyz
eddig a közm
autonomia ha
megye most m
Az intézve
szolgabírának
megváltási díj
tartatik fel.

E végett a
gyűlés fog tart
Felolvast
niszteri rendé
összegek külö
számadás mel
Kiadatik
Egy min
figyelmét a v
szolgabírának
Jan. 21-én
kelt egy rend
a gőzkazánok
lálván, rendel
után megegy
végleges hely
próba-suly fe

Kiadatik
Felolvast
intézvény, me
központi mér
véleményes je
Kiadatik
kozat végett.

Turóczm
mányokra az
Kiadatik
Aradmeg
Matavovszky
vosnak.

Az illető
hogy lakása
bizottmányul
bert, Szathm
K., Vászárhel
Aradmeg
ka Lajos egy
zása ügyébe

A folyán
ségez.

B. B. a n
tilalom irán
György, a sz
Borosjer
tékhitelesíté
Bevárat

delkezése.
Zsák A
állomást.

Értesített
A büntet
a petrisi elie
Tudomás
A butti
kisindiai kö
vényesek k
iránt.

A kérel
megbizatva
Végre a
ségnek küld
Burdás L.,
A. Biró A.,
Gy., Szathm
Felette
sen, melyen
egyfőlt egyi
közás tárgy

aristocratius pártot nyeri meg saját részére, vagy azt legalább az ellenzéki párttól elidegeníti.

Törökország Duna melletti tartományában az izgatottság folyton nő, dacára annak, hogy a nyugati hatalmak minden a török terület integritásának megsértésére célzott kísérlettel szemben határozott magatartást követnek. Sophiában és Philipopolisban kiáltványok szórattak szét, és ragasztattak még a török kormányzó lakára is. Ezen kiáltványok egyike így hangzik:

Keljete fel! bolgár hősök, ne várjatok a szultán kegyétől semmit, de még kevesebbet a nyugati politikusoktól, ők nem éreznek irányatokban a legkisebb könyörületességet sem. Biztatok magatokban és testvéreitekben, mert a testvérek az egyedüliek, kik testvéreiket segíthetik. Vagy féltek talán a törököktől, ezen nyulaktól! Tekintsetek Créta földjére, melyet vértük borít, és hol oly határozott ellentállásra találtak.

Keljete fel! fegyverre!
Egy francia lap szerint Gortsakoff herceg egy terjedelmes jegyzéket intézett volna az angol kormányhoz, melyben határozottan kinyilatkoztatja, miszerint ha a nyugati hatalmak nem szándékoznak a törökországi keresztények helyzetét biztosítani, Oroszország el van határozva, egyedül adni ez ügynek lendületet. Ezen hír annyira fontos, s oly ellenmondásban áll az orosz kormány részéről tett eddigi békés nyilatkozatokkal, hogy a legnagyobb feszültséggel nézünk elébe e részben további híreknek.

Egy belgrádi lap szerint a Krastenic törzs, mely vagy 10,000 fegyverkes embert tartalmaz, kész Montenegróval egyesülni a porta ellen. E hír annál fontosabb, mert tudvalevő dolog, hogy egész Albania oda esatlakozik, hová e törzs áll. A porta valóban nem is számíthat már az albániai katolikussokra, kik eddig feltétlen hívei voltak. Utóbbi időben azonban annyit szenvedtek a török elem által, hogy most annak minden ellenségét barátjuknak tekintik. Sokszor maga a porta sem ismeri saját érdekét, sokszor pedig hivatalnokai nyujtanak neki igen káros szolgálatokat.

Nyílt levél.

Vidéki hang a Tisza partjáról, február 1. 1868. Az „Idők Tanuja” f. é. 23. számában egy cikket olvastam, mely Lonkay szer-

kesztő urtól igen jellemző jegyzetekkel kísértetett.

A cikkre — nem lévén barátja a polemianak — nem akarok válaszolni.

Az elvek és meggyőződések szabad nyilatkozatának embere lévén azon pontig, míg az mások szabadságát nem korlátozza.

De midőn látom a szerkesztőt szenvedélytől elragadtatva mást sárral dobálni, hogy magát feltüntesse, midőn látom a méltatlan hányivetiséget a lehetetlenséggel összekötvé, nem hallgathatok.

Midőn Sokratest egyvalaki megrugta, ő csendesen eltűrte. Mit midőn mások bámulának, így szól nekik: Hát ha egy számár rugott volna meg, perbe idézném-e érte?

Lehet, hogy t. szerkesztő ur szintén mit sem ad az ily megrugásokra, hisz az olvasó ugyis tudja, kitől jött az, — de párthívei, különösen az alsó papság erkölcsi kötelességének tartja a sorompóba lépést a kesztyű fölvezésére, melyről Lonkay ur szintén megemlékezni kegyeskedett jegyzeteiben.

Valóban szomorú, hogy magunk közt sem főrnünk meg. Pedig összetartásunk esodákat művelhetne. De ott, hol az önérdék sa gyarapodás utáni vágy a nagyok iránti hunyászokodó alázat s hízélgéssel van egybekötve, — méltán azon gyanu támad az emberben, — hogy ott csak eszközül hasznatik a szent ügy, mely a zászlóra kitűzetett.

Avagy nem emlékezünk-e azon jelenségre, midőn a „Religioban” egy kath. szellemi napi lap alapítása indítványoztatott. Mit művelt akkor Lonkay? Szenvédelytől elragadtatott kikelésével támadta meg az indítványozókat. Addig ismeretlen irródort hozott irodalmunkba, mely most is fegyvertül használtatik elleneink kezeiben. — És miért tette ezt. Mert nagyravágyása és érdekhajászatának is alárendelte a célt, melyért küzdeni látszának.

S midőn a megtámadások özönében mozdulni sem tudott, az lépett érte könyörületből sikra szikrázó tollal s lángoló elmével, kit ő most pellengére akar állítani.

Valóban a háladatosságnak ragyogó példája.

De mit beszéltek háladatosságról? A háladatosság csak némes szívekben tenyészik.

S ha valami érdeme van Lonkaynak, mint kezdeményezőnek, mi ezért elismeréssel adózunk neki. — De ha szent lett volna előtte a észl, miután belátta gyengeségét s képtelenségét ily nagy ügybeni vezérszereplésre, hátra kellett volna vonulnia, vagy legalább örömmel üdvözlönie az új barozsokat.

Hajh! De a nagyravágyás és önérdék gonosz szelleme üldözi!

Jól mondja Fenelon: „A nagyravágyás és tehetetlenség az egyedüli kuffeje az emberek szerencsétlenségének. Némely ember azt akarja, hogy minden az övé legyen s szerencsétlenné teszi magát a fölöslegesnek kívánása által. Ha az emberek egyszerűen akarnának élni, s megérnék azzal, hogy valódi szükségüket kielégítsék, akkor mindenütt bőséget, örömet, békét és egyetértést lehetne látni.”

Midőn Lonkay személyéről kell szólnunk, önkénytelenül eszünkbe jut a cser és nádközi hasznalat.

A cser magasban tenyészik, szilárd, s napjai ezer évig is nyulnak, míg a nád mocsárokból tenegődik, a legkisebb szellő előtt is földig borul s évről évre rothad.

Csere Lonkay — avagy ingatag nád, — itélje az olvasó.

De ne bántuk a vértant — az irodalom vértanuját.

Beteggel van dolgunk, nagy beteggel. Igyekezzünk inkább meggyógyítani. Ne haragudjunk rá, mint nem haragszik az orvos — Demo-

nax szerint — patiensére. De gondoskodjunk, hogy mielőbb nyugalomba vonulhasson.

Isten velünk! *)

ESTI POSTA.

Bécs, febr. 7. Birodalmi tanács választmányi ülése. Tárgy a külügyminiszter budgetje. Rechbauer a százhoni és több kisebb német fejedelemségekbeni követségek megszüntetését indítványozza, valamint a württemberginek mihamarábbi betöltését. — Hosszas vitakozás után Beust is nyilatkozott, hogy miután nem olyan a kijelentés, mely szerint Ausztria és Poroszország közt a béke biztosítása tinnék fel. A felemlített követségek megszüntetésének indítványát nem lehet elfogadni, s elmondja, hogy a concordatum felett fennfőgő kérdések miatt, a római, de az egyéb összes követségek körül is semminemű változtatást, mely csak távolról emlékeztetne is bár legesekélyebb demonstrációra, tenni jelenleg nem lehet.

*) Adjuk e levelet is a sok közül minden szó változtatás nélkül, mint adtunk más kettőt egészen távol vidékekről. Lapjaink tiszt. olvasói, kik annak oly buzgó védelmére kelnek, tudhatják, mint mi, hogy lapunk Lonkay ur ellenében tegyen bár mit, a polemiaira nem száll. De nem ó érte, sem lapjait sem bántalmiért nem nyomatunk le e védiratokat, hanem tettük azok k dővén kiknek jó megismerni az idő jeleit, s ép e polemiait felismerni a hangulatot, mely ma már pálczát tör szeszellelem felett, mely az Idők Tanujából szól. Mi fellépésünknél kimondottuk, hogy sondirozni akarjuk a tért, ha őszinte független szónak nem láttuk vala idejét, ha tapasztaljuk, miszerint korán jövőnk, oly könnyen engedjük át a tért másoknak, mely praetensiók nélkül lépünk be.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde február 8 án.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze február 10. én.			Részvények.			Elsőbbségi kötvények.		
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank			Államadósság.			Nemzeti bank			1862 Erzsébet vasut		
Súlyfontokb.	Ára méronként		Adva	Tartva		Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	
Buza bányági	83-84	5.85-5.95	650.	655.	5% osztr. értékű	55.25	55.50	686.-	688.-	1867. államvasut	117.-	117.50	85.75	86.50
" tiszai	86-87	6.70-6.80	200.	203.	" adómentes	58.90	59.10	187.80	188.-	Déli vasut	98.-	98.50	117.-	117.50
" pesti	83-84	5.85-5.95	224.	226.	" nemzeti kölcsön	66.30	66.70	78.-	78.50	Északi vasut	91.-	91.50	98.-	98.50
Kétszoros	86-87	6.70-6.80	78.	79.	" metalliques	57.60	57.80	630.-	632.-	Cseh nyugoti vasut	88.50	88.75	91.-	91.50
Boza	83-84	5.85-5.95	1425.	1450.	1860. ki sorsjegy	91.50	92.-	113.50	114.-	Anglo-osztr. bank	88.50	88.75	88.50	88.75
Árpa serfőzére	86-87	6.70-6.80	435.	441.	Magyar földteherm. kötvény	70.25	70.75	174.	175.-	Ausztriai földhitelintézet	94.25	94.75	94.25	94.75
etetésre	86-87	6.70-6.80	1240.	1260.	Bánati	70.-	70.50	175.	1750	Északi vasut	80.-	80.50	80.-	80.50
Zab	83-84	5.85-5.95	1980.	1990.	Horvát	69.50	70.50	245.50	246.70	Államvasut	80.-	80.50	80.-	80.50
Kukorica bányági	86-87	6.70-6.80	810.	816.	Erdélyi	65.-	65.50	168.50	168.80	Déli vasut	81.50	82.-	81.50	82.-
uj	78-80	4.55-4.65	445.	448.	Sorsjegyek.			140.25	140.70	Erzsébet vasut	94.-	95.-	94.-	95.-
Bab	68-70	2.85-3.10	880.	885.	Hitelintézet	100	129.80	201.75	202.25	Gal. Karoly Lajos vasut	171.-	171.50	171.-	171.50
Köles	68-70	2.60-2.80	565.	575.	Dunagőzhajózási	40	93.25	171.-	171.50	Lemberg csern. vasut	148.50	149.	148.50	149.
Rapca	45-47	1.78-1.80	700.	710.	Budai	26.50	27.-	134.50	135.-	Cseh nyug. vasut	149.	149.	149.	149.
Záloglevelek.			597.	600.	Eszterházy hg.	30.25	30.75	147.-	147.-	Dél-ész. német. öszeköt. vasut	135.-	135.-	135.-	135.-
Nemz. bank kisors. ezüst	96.30	96.60	211.	215.	Salm	25.75	26.25	147.-	147.-	Tiszai vasut	147.-	147.-	147.-	147.-
Magyar földhitelintézet	91.50	91.75	658.	662.	Pálffy	27.-	28.-	147.-	147.-	Magyar északi vasut	78.-	80	78.-	80
Ausztriai	101.-	102.-	255.	260.	Clarv	24.-	25.-	141.25	141.75	I-só erdélyi vasut	141.25	141.75	141.25	141.75
			230.	240.	St. Genois	17.50	18.-	493.-	495.-	I-só ausztriai Dunagőzhajózási társaság	493.-	495.-	493.-	495.-
			79.	79.1/2	Windischgrätz	19.75	20.25	370.-	380.-	Pesti lánchíd	370.-	380.-	370.-	380.-
			454.	466.	Waldstein	14.50	15.-							
			390.	400.	Keglevich	10	10							
			383.	386.										
			67.	69.										
			91.1/2	91.3/4										
			96.1/2	97.										

H I R D E T É S E K.

Misemondó ruhák

pluvialek, dal-matikák, albak, rochetek, velumok, vankusok, egyházi iskolai és czéh lobogok, oltár terítők, infulák, kesztyűk, harisnyák és czipók, monstra-vo, kelyhek, ciboriu-mok, gyertyatartók, kereszttek, paćifalék, füstölők, lámpák,

valamint mindennemű legjutányosabb áron kaphatók

EGYHÁZI SZEREK

OBERBAUER ALAJOS

gyárraktárában váczai-utca 15. sz. Pesten.

Árjegyzékek és minden utasítás kívánatra beküldetik.

Az 1868-ki farsangi idényre.

Stein József

Hajfodorító-terme

urak és hölgyek számára ferenczrendiek tere 7. sz. a.

ajánlja a t. cz. urhölgyeknek legújabb divatu francia hajkészülékeit.

Hasonlóképen ajánlkozik a t. cz. uri közönségnek borotválkozásra.

NB. Roccoo-Parókák nagy választékban az álarcos báloknál való használatra jutányos áron kibérelhetők.

Minden megrendelés 24 óra alatt pontosan eszközöltetik.

PROFUMA VILMOS,
egyetem-tér 3. szám Pesten ajánlja.

dísz- és norinbergi áruk
választékos raktárát,
hol a legjutányosabban vásárolhatni.